

Vieslekcija

Life IP CleanEST projekts – atbrīvošanās no padomju mantojuma ūdens vidē

Prof. Dr. Ullas Ērlihs
Tallinas Tehnoloģiju universitāte

2018. gadā starp Vides ministriju un Eiropas Komisiju tika noslēgts Life IP CleanEST projekta finansēšanas līgums. Projekts ilgs 10 gadus un tā kopējās izmaksas ir gandrīz 16.7 miljoni eiro. Projekta mērķis ir īstenot Austrumviru apriņķa ūdens apsaimniekošanas plāna pasākumu programmu austrumu apakšbaseinā un atbalstīt jauna ūdens apsaimniekošanas plāna sagatavošanu 2021. – 2027. gadam. Projekts apvieno tādas svarīgas jomas kā rūpniecība, lauksaimniecība un kalnrūpniecība, no kurām ir atkarīga ūdenstilpju kvalitāte.

Projekta laikā tiek īstenoti daudzi dažādi pasākumi, kuru mērķis ir uzlabot ūdenstilpju kvalitāti. Piemēram, svarīgs projekta mērķis ir ar fenolu piesārņotās augsnes aizvākšana no upju gultnes un aizsprostu nojaukšana, kas ir šķērslis lašveidīgo zivju migrācijai.

Papildus ūdenstilpju fiziskās kvalitātes uzlabošanai projekta mērķis ir arī noskaidrot projekta darbību ietekmi uz ūdenstilpju sniegtajiem ekosistēmu pakalpojumiem. Šim nolūkam projekta laikā tiks apzināti un kvantificēti projektā iesaistīto ūdenstilpju ekosistēmu pakalpojumi. Izmantojot iespējamās vērtēšanas metodes, tiek novērtēta pakalpojumu ietekme uz Igaunijas iedzīvotāju labklājību un noskaidrots attiecīgo pakalpojumu naudas ekvivalents. Ekosistēmu pakalpojumu kvantificēšana ļauj arī novērtēt projekta darbību ietekmi uz pakalpojumiem un to vērtību.

Ullas Ērlihs 1989. gadā absolvējis Tartu Universitāti kā molekulārais biologs. Tajā pašā gadā viņš sāka strādāt Igaunijas Zinātņu akadēmijas Vides ekonomikas departamentā, kur viņa pētījuma tēma bija dabas aizsardzības ekonomika un ar tirgu nesaistītas vērtības. Ullas Ērlihs 2007. gadā Tartu Universitātē aizstāvēja doktora disertāciju “Ekoloģiskā ekonomika kā rīks resursos balstītai dabas aizsardzības pārvaldībai Igaunijā”. No 2009. – 2020. gadam Ullas Ērlihs bija vides ekonomikas profesors, savukārt no 2010. – 2016. gadam Tallinas Tehnoloģiju universitātes Ekonomikas fakultātes dekāns. Kopš 2021. gada viņš ir ilgtspējīgas uzņēmējdarbības asociētais profesors Tallinas Tehnoloģiju Universitātes Ekonomikas un vadības skolā. Viņa galvenie pētījumi ir bijuši saistīti ar ekonomikas jomu, dabas tirgus vērtībām un ekosistēmu pakalpojumu monetāro novērtēšanu.